

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters, van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Een aangeboren afwijking met ongunstige vooruitzichten

Een kalf zonder uitgang

Het was een nagekomen visite bij een melkveehouder uit onze praktijk. Een kalfje van een dag oud was traag en wilde niet meer drinken, zo had de eigenaar al aan de telefoon verteld.

Omdat de gezondheid van zulke jonge kalveren erg snel achteruit kan gaan, besloot ik om deze patiënt direct te gaan bekijken op het bedrijf.

Het dier stond nog overeind, maar de volle emmer aan de eeningbox verraadde meteen het gebrek aan eetlust. 'Ik heb geen diarree gezien, maar het kalfje heeft wel al een dikker buikje. Zou dit het beginstadium van een coli-infectie zijn?', vroeg de melkveehouder.

Het buikje van dit een dag oude kalf was inderdaad wat voller dan je zou verwachten. Het klopt ook dat een coli-infectie soms zo snel kan verlopen dat het kalf ziek wordt voordat de dunne mest eruitkomt.

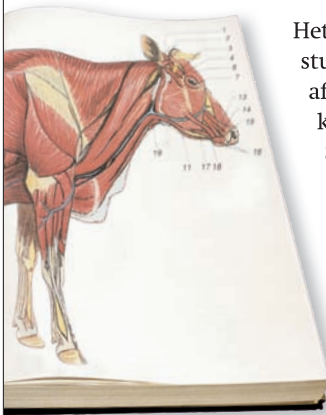
Na het temperatuur viel het me op dat er aan de thermometer géén ontlasting, maar enkel witgrijs slijm zat. De staart van het kalf was droog en schoon. Nergens in het boxje was mest of diarree te zien, terwijl het kalfje er toch al zeker 24 uur in stond. Het diertje had geen koorts en was niet uitgedroogd.

Deze symptomen passen bij het ziektebeeld van een pasgeboren kalfje zonder verbinding tussen dikke darm en anus. De verbinding ontbreekt omdat er een stukje endeldarm niet is aangelegd.

Bij dit jonge dier kon de thermometer wel tien centimeter diep de anus in. De vooruitzichten van een hersteloperatie waren in dit geval niet gunstig. Na overleg met de veehouder heb ik het kalfje in laten slapen.

De encyclopedie **atresia ani/recti**

Het ontbreken van een anus en/of een stukje endeldarm is een aangeboren afwijking die toch nog al eens voorkomt bij het kalf.

Soms ontbreekt enkel de anus. De ontlasting drukt als het ware tegen de huid aan, daar waar normaal de uitgang zit.

Vaak ontbreekt niet alleen de anus, maar ook een stuk van de endeldarm. Hoe groter de afstand tussen het blinde eind van de darm en de plaats waar

normaal de anus zit, hoe moeilijker een eventuele hersteloperatie is. En hoe slechter dus de prognose.

In de meeste gevallen is bij deze afwijking wel een anus en een stukje endeldarm aanwezig, maar is er geen inwendige verbinding met de dikke darm. Er komt geen mest af en de ontlasting hoopt zich op in de voorliggende darmen. Met als gevolg een dikke buik en een onaangenaam gevoel.

Als enkel de anus ontbreekt, is een operatie waarbij een nieuwe uitgang gecreëerd wordt, mogelijk. Ontbreekt ook een stuk endeldarm of is er inwendig geen verbinding, dan wordt de operatie veel moeilijker. Een buikoperatie om een darmstoma te maken is de enige optie tot herstel. Euthanasie is in dergelijke gevallen echter vaak de meest reële optie.